

Số: 01/2024/QĐST-VDS

Hương Sơn, ngày 24 tháng 7 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HUƠNG SƠN, TỈNH HÀ TĨNH

Thành phần giải quyết việc dân sự, gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lương Sỹ Nam

Thư ký phiên họp: Bà Thái Thị Huyền Trang - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hương - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 7 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 01/2024/TLST-VDS ngày 03 tháng 6 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự và cử người giám hộ” theo Quyết định mở phiên họp số: 01/2024/QĐPH-ST ngày 15 tháng 7 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Nguyễn Xuân T, sinh ngày 16/9/1955; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (có mặt).

- ***Người bị yêu cầu:*** Bà Lê Thị Kim D, sinh năm 1956; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (vắng mặt).

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

+ Chị Nguyễn Thị H, sinh năm: 1979; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (vắng mặt).

+ Chị Nguyễn Thị H1, sinh năm: 1981. Địa chỉ: Tổ dân phố D, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (vắng mặt).

+ Chị Nguyễn Thị Huyền T1, sinh năm: 1985; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (vắng mặt).

+ Chị Nguyễn Thị Thu T2, sinh năm: 1988; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (vắng mặt).

+ Chị Nguyễn Mộng C, sinh năm: 1991; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (vắng mặt).

Người đại diện theo ủy quyền của chị Nguyễn Thị H, chị Nguyễn Thị H1, chị Nguyễn Thị Huyền T1, chị Nguyễn Thị Thu T2 và Chị Nguyễn Mộng C: Ông

Nguyễn Xuân T, sinh ngày 16/9/1955; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh (có mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 03/6/2024 và tại phiên họp, người yêu cầu ông Nguyễn Xuân T trình bày: Ông Nguyễn Xuân T là chồng của bà Lê Thị Kim D, sinh năm 1956, quá trình chung sống cuộc sống vợ chồng diễn ra bình thường, ông T và bà D có với nhau 05 người con, gồm: Nguyễn Thị H, sinh năm: 1979; Nguyễn Thị H1, sinh năm: 1981; Nguyễn Thị Huyền T1, sinh năm: 1985; Nguyễn Thị Thu T2, sinh năm: 1988 và Nguyễn Mộng C, sinh năm: 1991. Tuy nhiên, vào năm 2014 bà D có biểu hiện suy nhược cơ thể, đau đầu, giảm trí nhớ dần nên ông T đã đưa bà D đi khám tại các bệnh viện lớn ở thành phố Hà Nội để tìm cách chữa trị. Qua việc khám bệnh thì các bác sĩ cho biết là bà D đã bị teo não nên không thể chữa trị được. Sau đó ông T đã đưa bà D về nhà để chăm sóc và kể từ đó cho đến nay thì bà D hoàn toàn không còn nhận biết được gì nữa, mọi sinh hoạt hàng ngày đều do ông T phải chăm sóc, bà D không thể chủ động trong bất cứ việc gì. Vừa qua ông Nguyễn Xuân T có nhận được Thông báo thụ lý vụ án của Tòa án nhân dân huyện Hương Sơn về việc thụ lý vụ án tranh chấp chia di sản thừa kế, trong đó bà Lê Thị Kim D được xác định tham gia tố tụng với tư cách là bị đơn nhưng bà D hiện nay không còn nhận thức được việc gì nên không thể tham gia tố tụng được. Mặt khác để thuận tiện cho việc thực hiện các quyền, nghĩa vụ khác của bà D trong cuộc sống hàng ngày và các quan hệ pháp lý khác phát sinh sau này theo đúng quy định của pháp luật nên ông Nguyễn Xuân T yêu cầu Tòa án: Tuyên bố bà Lê Thị Kim D là người mất năng lực hành vi dân sự; đồng thời cử người giám hộ cho bà Lê Thị Kim D theo quy định của pháp luật.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan (Các con ruột của ông T và bà D): Nguyễn Thị H, sinh năm 1979; Nguyễn Thị H1, sinh năm 1981; Nguyễn Thị Huyền T1, sinh năm 1985; Nguyễn Thị Thu T2, sinh năm 1988; Nguyễn Mộng C, sinh năm 1991: Thống nhất ủy quyền cho ông T là người đại diện cho các con tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết vụ việc và điều nhất trí các nội dung như ông T trình bày; thống nhất cử ông Nguyễn Xuân T là người đại diện cho bà Lê Thị Kim D trực tiếp làm việc với cơ quan có thẩm quyền để tiếp tục thực hiện các quyền và nghĩa vụ của bà Lê Thị Kim D.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp sơ thẩm như sau:

- Về trình tự thủ tục tố tụng: Từ khi nhận đơn, thẩm quyền, thụ lý đơn, ra thông báo thụ lý, quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự, giao hồ sơ để nghiên cứu và tổng đạt văn bản tố tụng cho đương sự, Tòa án nhân dân huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh đã tuân thủ đúng và đầy đủ theo trình tự tố tụng quy định. Về trình tự thủ tục tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tuân thủ đúng và đầy đủ theo quy định của pháp luật. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: Thực hiện đúng, đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về đường lối giải quyết việc dân sự: Đề nghị áp dụng khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 149, Điều 371, 372, 376,

377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, điểm c khoản 1 Điều 47, Điều 49, khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Xuân T về việc yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị Kim D, sinh năm 1956, địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh là người mất năng lực hành vi dân sự. Đề nghị Tòa án chỉ định ông Nguyễn Xuân T là người giám hộ cho bà Lê Thị Kim D.

- *Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Xuân T là người cao tuổi nên được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh nhận định:

[1]. *Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Xuân T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị Kim D, sinh năm 1956, địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự, đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

[2]. *Về nội dung việc dân sự:*

[2.1]. *Xét yêu cầu của ông Nguyễn Xuân T về yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị Kim D là người mất năng lực hành vi dân sự:* Qua trình bày của ông T và các tài liệu có trong hồ sơ cho thấy bà Lê Thị Kim D, sinh năm 1956 là vợ của ông Nguyễn Xuân T, trước đây bà D sức khỏe bình thường, quá trình chung sống ông T và bà D có với nhau 05 người con, gồm: Nguyễn Thị H, sinh năm: 1979; Nguyễn Thị H1, sinh năm: 1981; Nguyễn Thị Huyền T1, sinh năm: 1985; Nguyễn Thị Thu T2, sinh năm: 1988 và Nguyễn Mộng C, sinh năm: 1991. Tuy nhiên, vào năm 2014 bà D có biểu hiện suy nhược cơ thể, đau đầu, giảm trí nhớ dần nên ông T đã đưa bà D đi khám tại các bệnh viện lớn ở thành phố Hà Nội để tìm cách chữa trị. Qua việc khám bệnh thì các bác sỹ cho biết là bà D đã bị teo não nên không thể chữa trị được. Sau đó ông T đã đưa bà D về nhà để chăm sóc và kể từ đó cho đến nay thì bà D hoàn toàn không còn nhận biết được gì nữa, mọi sinh hoạt hàng ngày đều do ông T phải chăm sóc, bà D không thể chủ động trong bất cứ việc gì.

Với những biểu hiện bệnh của bà D và căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 26/KLGD ngày 05/7/2024 của Phân viện pháp y tâm thần B1 cho thấy:

- *Về y học:* Tại thời điểm giám định bà Lê Thị Kim D bị B mất Myelin khác của hệ thần kinh Trung ương kèm theo mất trí không biệt định. Theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là: F03/G37 (Mất trí mức độ nặng).

- *Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:* Tại thời điểm giám định, bà Lê Thị Kim D mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Theo khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Từ những phân tích nêu trên, xét thấy yêu cầu của ông Nguyễn Xuân T về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị Kim D, sinh năm 1956; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, cần chấp nhận.

[2.2]. *Xét yêu cầu Tòa án chỉ định người giám hộ cho bà Lê Thị Kim D của ông Nguyễn Xuân T thấy:* Ông Nguyễn Xuân T là chồng của bà Lê Thị Kim D, vợ chồng có 05 người con chung, các con đã trưởng thành, có gia đình riêng, từ khi bị bệnh (năm 2014) cho đến nay bà D ở cùng ông T tại Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh, mọi sinh hoạt của bà D đều do ông T chăm sóc. Theo quy định tại khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự thì ông Nguyễn Xuân T là người giám hộ đương nhiên của bà Lê Thị Kim D.

[3]. *Xét ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh tại phiên họp:* Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh tại phiên họp là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[4]. *Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Xuân T có đơn xin miễn nộp lệ phí sơ thẩm, do ông Nguyễn Xuân T là người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án nên ông Nguyễn Xuân T được miễn nộp lệ phí sơ thẩm.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 149, Điều 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, điểm c khoản 1 Điều 47, Điều 49, khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự Căn cứ vào Luật phí và lệ phí năm 2015; Căn cứ điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Xuân T về việc tuyên bố bà Lê Thị Kim D, sinh năm 1956; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự.

- Tuyên bố bà Lê Thị Kim D, sinh năm 1956; Địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh là người mất năng lực hành vi dân sự, kể từ ngày quyết định của Tòa án nhân dân huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh có hiệu lực pháp luật.

- Về giám hộ: Chỉ định ông Nguyễn Xuân T, sinh ngày 16/9/1955, địa chỉ: Tổ dân phố F, thị trấn P, huyện H, tỉnh Hà Tĩnh là người giám hộ cho bà Lê Thị

Kim D. Ông Nguyễn Xuân T có quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho ông Nguyễn Xuân T.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có mặt được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định; Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày. Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

HỌP

- Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh;
- Viện Kiểm sát nhân dân huyện Hương Sơn;
- Chi cục THADS huyện Hương Sơn;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ vụ việc, VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN

Lương Sỹ Nam